

# Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/dla-mediow/komunikaty/198978,TEKST-AUDIO-Trzymali-sie-za-rece-8-odc-filmowego-cyklad-IPN-Nie-tylko-Ulmowie-dos.html>  
28.04.2024, 23:46

## **[TEKST + AUDIO] „Trzymali się za ręce” - 8. odc. filmowego cyklu IPN „Nie tylko Ulmowie” dostępny na kanale IPNtv**

Data publikacji 15.03.2024

**15 marca 2024 r. przypada 81. rocznica zamordowania rodziny Baranków z Siedlisk koło Miechowa w Małopolsce. Z tej okazji prezentujemy kolejny odcinek cyklu „Nie tylko Ulmowie”, film „Trzymali się za ręce” przedstawia historię bohaterskiej rodziny, która w czasie II wojny światowej ukrywała kilku mężczyzn z żydowskiej rodziny Gottfriedów.**

**Trzymali się za ręce**

**They kept holding hands**

Źródła do narracji oraz publikację dotyczącą rodziny Baranków przygotowała Krystyna Samsonowska w wydawnictwie IPN: *Represje za pomoc Żydom na okupowanych ziemiach polskich w czasie II wojny światowej*, t. I, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysł, Warszawa 2019, s. 94.

Film „**Trzymali się za ręce**” przedstawia bohaterstwo rodziny Baranków, która zaryzykowała życie, by ratować swoich żydowskich współobywateli. Zapłacili za tę pomoc najwyższą cenę. Wincenty i Łucja razem z synami, zostali zamordowani przez Niemców na terenie swojego gospodarstwa. Była część szerszych działań związanych z wyłapywaniem uciekających przed Zagładą Żydów i zastraszaniem lokalnych społeczności.

15 marca 1943 r. uzbrojeni Niemcy otoczyli dom rodziny i wyprowadzili domowników na podwórko. Jedynie przybranej matce Wincentego, Katarzynie Baranek udało się ukryć w wąskiej szparze między piecem a ścianą. W tym czasie okoliczni mieszkańcy Siedlisk zostali zmuszeni do przeszukiwania zabudowań w celu odnalezienia ukrywających się Żydów. Na miejscu w Siedliskach Niemcy zamordowali czterech Żydów, a także członków rodziny Baranków – Wincentego, jego żonę Łucję oraz synów, 12-letniego Henryka i 10-letniego Tadeusza. Wiedzieli także, że w domu mieszkała jeszcze jedna osoba. Okupanci ogłosili mieszkańcom wsi, że mają 24 godziny na doprowadzenie jej do siedziby żandarmerii w Miechowie. Zagrozili, że w przeciwnym razie rozstrzelają kilkudziesięciu

mieszkańców Siedlisk i spałą miejscowość. Sterroryzowani ludzie odwieźli Katarzynę do miejsca wskazanego przez Niemców. Tam została zamordowana. Zwłoki zabitych Żydów Niemcy nakazali zakopać w pobliżu stodoły. Pozwolili na pochowanie rodziny Baranków na miechowskim cmentarzu parafialnym, ale zakazali jakichkolwiek uroczystości pogrzebowych.

Tysiący polskich rodzin jak Barankowie dotyczą słowa ocalałego z Zagłady rabina Abrahama D. Fellerera:

*Wielu szczęśliwych uratowanych z mojego własnego sztetla pamięta dobrze, z wielką sympatią i podziwem, pomoc wielu dzielnych chrześcijańskich rolników, którzy mieszkali w pobliskich wioskach, gdzie pracowaliśmy w mroźne dni zimowe (w Polsce ukrywanie Żyda czy choćby karmienie go było karane śmiercią, zwykle przez powieszenie). Pamiętamy, jak ci mężczyźni i kobiety, wielce zagrożeni, otworzyli przed nami swoje biedne chatki, aby podzielić się z nami ciepłą zupą, chlebem i kartoflami.*

**Kolejne odcinki prezentowane będą do końca maja w każdy piątek o godzinie 10.00.**

\*\*\*

Instytut Pamięci Narodowej cyklem filmowym „Nie tylko Ulmowie” oddaje hołd ofiarom Zagłady, a także Polakom, którzy stracili życie, by chronić swoich żydowskich współobywateli w okresie zbrodniczej okupacji niemieckiej na ziemiach polskich. Dobitym przykładem tego okrucieństwa była zbrodnia dokonana przez Niemców na dziewięcioosobowej Rodzinie Ulmów oraz na ośmiu członkach rodzin Goldmanów, Grünfeldów i Didnerów. 24 marca br. przypada 80 rocznica tej niemieckiej zbrodni.

Naukowcy oceniają, że Niemcy w czasie II wojnie światowej zamordowali za pomoc Żydom około tysiąca Polaków. Dzięki heroicznej działalności wielu mieszkańców Polski udało się uratować kilkadziesiąt tysięcy polskich obywateli pochodzenia żydowskiego.

Kontakt dla mediów:

Rzecznik Prasowy – Dyrektor Biura:

dr Rafał Leśkiewicz

tel. 602 322 362

[rzecznik@ipn.gov.pl](mailto:rzecznik@ipn.gov.pl)



INSTYTUT  
PAMIĘCI  
NARODOWEJ

#### **AUDIO:**

Aby zobaczyć odtwarzać włącz JavaScript

## **PLIKI DO POBRANIA**

[Ósmy odcinek cyklu filmowego IPN „Nie tylko Ulmowie” pt. „Trzymali się za ręce”. \(ANG\) \(wav, 63.98 MB\) 15.03.2024 08:00](#)

[dr Roman Gieroń \(OBBH Kraków\) - ósmy odcinek cyklu filmowego IPN „Nie tylko Ulmowie” pt. „Trzymali się za ręce”. \(PL\) \(mp3, 13.06 MB\) 15.03.2024 08:00](#)

[dr Roman Gieroń \(OBBH Kraków\) - ósmy odcinek cyklu filmowego IPN „Nie tylko Ulmowie” pt. „Trzymali się za ręce”. \(PL\) \(wav, 116.46 MB\) 15.03.2024 08:00](#)